Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Sociale Visie Utrecht 2040

Beleidsveld	Sociaal domein breed (portefeuille Wmo en Welzijn)
Organisatieonderdeel	Bouwen aan Sociaal
Opsteller	Wilbert van Ittersum
Kenmerk	12779280
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Sociale Visie Utrecht 2040 vast te stellen, met daarin de volgende keuzes:
   a) de focus van het sociaal beleid in de komende jaren te leggen op een viertal thema's, te weten:
      i. Financiële bestaanszekerheid; iedereen kan rondkomen;
      ii. Een thuis voor iedereen; de zekerheid van een betaalbaar dak boven je hoofd;
      iii. Kansrijk opgroeien; geef jeugd de toekomst; en
      iv. Gezond samen leven; met elkaar, voor elkaar.
   b) het vaststellen van een set overkoepelende leidende principes voor het sociaal domein, die de gemeente, organisaties en beroepskrachten in Utrecht op koers houden om de ambities te bereiken, te weten:
      i. In alles wat we doen, staat het dagelijks leven van Utrechters en eenvoud centraal;
      ii. We maken samen de stad;
      iii. Ongelijk investeren voor gelijke kansen;
      iv. Voorkomen is beter dan genezen;
      v. Focussen op het aanpakken van grondoorzaken.

2. De Sociale Visie Utrecht 2040 toe te voegen aan de 'Omgevingsvisie Utrecht' (als onderdeel van de koers van de 'Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina https://omgevingsvisie.utrecht.nl/') in plaats van het 'Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen'.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

De gemeente Utrecht presenteert voor het eerst een visie voor het hele sociale domein, voor de lange termijn (2040). We willen met de visie dat Utrecht in 2040 een inclusieve, veerkrachtige en gezonde stad is. Waarin alle inwoners een eerlijke kans hebben om mee te doen en om zich te kunnen ontwikkelen tot wie ze kunnen én willen zijn. We leggen de focus op de onderwerpen waar de gemeente het meeste verschil kan maken: de verschilmakers. We kiezen voor een viertal verschilmakers, die richting geven aan het beleid, de uitvoering, de lobby en die helpen bij het kiezen bij besteding van budget.
Daarnaast maakt de gemeente het verschil door een andere manier van samenwerken en hoe de gemeente in contact staat met Utrechters. Een set gezamenlijke leidende principes voor het gehele sociaal domein houdt ons hierin op koers. Daarbij is ook gekeken wat dit van de gemeente zelf vraagt en hoe dat vertaald moet worden naar de manier van sturen.
Ten slotte is in de Sociale Visie Utrecht 2040 (SVU 2040) een financiële strategie gemaakt, die dient als een ontwikkelagenda, waarmee richting wordt gegeven aan een financiële strategie in de praktijk. Deze visie zelf heeft geen financiële consequenties.

Context

Aanleiding

Er zijn verschillende redenen om een visie vast te stellen die voor het hele sociaal domein een lange termijn perspectief (tot 2040) biedt:

1. Het verkleinen van ongewenste verschillen tussen inwoners in de stad
   Met veel mensen gaat het goed in Utrecht, maar er zijn nog altijd grote verschillen in de stad tussen inwoners. We willen deze ongewenste verschillen verkleinen door te zorgen dat inwoners financieel sterker worden, gezonder worden en dat iedereen zoveel mogelijk dezelfde kansen krijgt.
2. Extra investeren in gezondheid en leefbaarheid
   Utrecht groeit de komende jaren snel en wil een gezonde en leefbare stad blijven en nog gezonder worden. De middelen die nodig zijn voor de groeiende stad, kunnen we gericht inzetten om zo onze ambitie te bereiken: door te investeren in meer betaalbare woningen, in een groene openbare ruimte waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en in goede maatschappelijke voorzieningen.
3. Het vergroten van de werking van beleid
   Om de grote uitdagingen aan te kunnen, gaat de gemeente nog beter samenwerken met (zorg)instellingen in de stad, met inwoners en ook binnen de gemeentelijke organisatie. Soms is een oplossing in het fysieke domein het antwoord op een vraagstuk uit het sociaal domein. Keuzes richten zich op het aanpakken van de grondoorzaken van sociale problematiek.
4. Scherpere prioriteiten stellen
   Deze visie helpt bij het maken van keuzes in deze tijden van toenemende schaarste aan financiële middelen, maar ook schaarste aan woningen, personeel en fysieke ruimte. De visie brengt focus aan waarop de gemeente zich zal richten in het sociaal domein; bij deze keuzes laat de gemeente zich leiden door het principe ‘ongelijk investeren voor gelijke kansen’.

Relatie met bestaand beleid en de hervormingen in het sociaal domein

Een visie wordt altijd geschreven in een tijd waarin er ook ander beleid is. De ontwikkeling van verschillende beleidsnota’s, hervormingen en de SVU 2040 liepen de afgelopen tijd deels gelijk op. Dit heeft elkaar versterkt doordat het hielp bij het scherp krijgen waar een sociale visie moet ondersteunen en waar deze aan moet bijdragen. Ook kon in de recent vastgestelde nota’s de richting van de SVU 2040 al worden meegenomen. Door de intensieve samenwerking bij de ontwikkeling van de beleidsnota’s en de SVU 2040 is de verwachting dat op korte termijn geen aanpassingen nodig zijn van de al vastgestelde beleidsnota’s. Deze overkoepelende visie gaat helpen bij toekomstige beleidskeuzes, uitvoeringskeuzes en geeft ook richting aan de keuzes binnen de hervormingen in het sociaal domein.

Relatie met ruimtelijke ontwikkeling

De ontwikkeling van de stad is een proces waarbij het ruimtelijke en het sociaal domein meer en meer samen optrekken. Logisch gevolg is dat ook in een sociale visie op de stad ruimtelijke elementen naar voren komen. In de SVU 2040 worden belangrijke thema’s geagendeerd – zoals het belang van betaalbare woningen en van een gezonde fysieke leefomgeving - die meegenomen worden bij de integrale afwegingen bij gebiedsontwikkeling.

Ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling is scherp gelet op het abstractieniveau van de sociale visie voor wat betreft uitspraken over de fysieke leefomgeving. De gekozen formuleringen agenderen wel de belangrijke uitdagingen en ambities vanuit het sociaal domein, maar zijn niet normerend of beperkend voor het maken van integrale afwegingen bij ruimtelijke ontwikkeling. Bovendien is afstemming gezocht met nieuwe visies en beleidsnota's die op korte termijn vanuit het ruimtelijk domein aan u zijn/worden voorgelegd: de Stedenbouwvisie, de beleidsnota Wonen en de Klimaatvisie. Met de vaststelling van de SVU 2040 wordt voorgesteld om in de koers van de Omgevingsvisie Utrecht, naast de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040. Om die reden is het ontwerp van de SVU 2040 ter inzage gelegd voor reacties uit de stad.

Juridische context
Er is geen wet- of regelgeving op basis waarvan de gemeente een lange termijnvisie moet vaststellen voor het sociaal domein. De gemeente neemt zelf dit initiatief om de redenen die aan het begin van deze paragraaf uiteengezet zijn.
De SVU 2040 zal als koersdocument worden toegevoegd aan de Omgevingsvisie Utrecht. Dat is de gemeentelijke visie op de leefomgeving die op grond van de wet gemaakt moet worden. Daarom gelden voor deze visie ook de inhoudelijke en procedurele verplichtingen uit de Omgevingswet die gelden voor een omgevingsvisie. In de Omgevingswet is de verplichting opgenomen om de wettelijke inspraakprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te volgen. Hierbij kan iedereen zienswijzen op het ontwerp indienen. Over de reacties die we hebben ontvangen uit de stad leest u meer onder het kopje 'Participatie'.

Beslistermijn
Er is geen specifieke beslistermijn voorzien.

Beoogd effect
We beogen met het realiseren van de SVU 2040 dat de ongewenste verschillen tussen inwoners in Utrecht steeds kleiner worden en inwoners nog actiever bij elkaar betrokken zijn. We willen bouwen aan een samenleving waarin mensen meer grip op hun leven ervaren en kunnen omgaan met tegenslagen die bij het leven horen. We streven naar een inclusieve, veerkrachtige en gezonde gemeenschap, waarin alle inwoners een eerlijke kans hebben om mee te doen en zich te ontwikkelen tot wie ze kunnen en willen zijn.
Het betreft hier een visie voor het gehele sociaal domein; de uitwerking van deze visie heeft zijn beslag gekregen in beleidsnota's die recent zijn vastgesteld en krijgt zijn beslag in toekomstige beleidsnota's, in uitvoeringsprogramma's en in de hervormingen sociaal domein.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening
In de afgelopen periode is een aantal beleidsnota's vastgesteld voor het sociaal domein. De ontwikkeling van deze beleidsnota's en de SVU 2040 liepen deels gelijk op. We hebben zoveel als mogelijk de samenhang en integraliteit geborgd tussen de afzonderlijke nota's. In elke nota is aan het begin ook een tekst en afbeelding opgenomen waarin die samenhang is beschreven.
Eerdere besluitvorming:
- 21 november 2024 (Raadscommissie), Beleidsnota Jeugd: samen opgroeien, samen opvoeden. In deze beleidsnota staat hoe de gemeente Utrecht ervoor zorgt dat kinderen kansrijk kunnen opgroeien en jeugdhulp beschikbaar blijft voor kinderen en gezinnen die dat nodig hebben.
- 27 juni 2024 (vastgesteld), Nota Werk en Re-integratie. In deze beleidsnota staan de kaders wat de gemeente doet om te stimuleren en te realiseren dat mensen duurzaam aan het werk gaan of zich ontwikkelen richting de arbeidsmarkt.
- 27 juni 2024 (vastgesteld), Beleidsnota Samen stad maken. In deze nota geeft de gemeente richting aan samenwerking met Utrechters om de lokale democratie te versterken en vernieuwen.
- 27 juni 2024 (vastgesteld), Beleidsnota Utrecht Onderdak. In deze nota staan de gemeentelijk keuzes omtrent toegang tot opvang, activering, kwaliteit en inzet van middelen, zodat voldaan wordt aan de stijgende opvangbehoefte en de wettelijke taken waarbij de gemeente een humanitaire ondergrens borgt en de opvang voor de meest kwetsbare dakloze mensen in stand te houdt.
- 27 juni 2024 (vastgesteld), Nota Gezondheid, samen gezondheidsverschillen verkleinen. In deze beleidsnota staan de beleidskeuzes gericht op het verkleinen van gezondheidsverschillen in de stad met 30% in 2040.

- 25 april 2024 (vastgesteld), Utrechtse Onderwijs Agenda. In deze agenda staan concrete ambities voor het Utrechtse onderwijs en welke doelen, ambities en resultaten de komende periode nagestreefd worden.
- 28 maart 2024 (vastgesteld), Nota Financiële bestaanszekerheid. In deze beleidsnota staat hoe de gemeente Utrecht invulling geeft aan het armoede- en schuldenbeleid voor de komende vier jaar.
- 28 maart 2024 (vastgesteld), Beleidsnota Wmo: samen leven, samen zorgen. In deze beleidsnota staat welke keuzes de gemeente maakt om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare inwoners tijdig professionele zorg en ondersteuning krijgen.
- 29 februari 2024 (vastgesteld), Beleidsnota Inclusie en Diversiteit 2024 – 2033. In deze beleidsnota staan de gemeentelijke keuzes gericht op een inclusieve stad, gericht op groepen in de meest gemarginaliseerde posities in de samenleving en de voorbeeldfunctie van de gemeente zelf als het gaat om het zijn van een inclusieve en diverse organisatie.
- 29 februari 2024 (vastgesteld), Nota van uitgangspunten (uitvraag sociale basis en basiszorg. De subsidies voor een aantal voorzieningen in het sociaal domein lopen af op 31 december 2024. In de nota van uitgangspunten wordt voor de nieuwe uitvraag voor deze voorzieningen het kader geschetst.
- 6 april 2023 (vastgesteld), Kadernota Meerjarig perspectief buurtcentra 2022 -2032. Deze nota bevat de visie op de functie en toekomst van de buurtcentra in Utrecht.

Naast de bovengenoemde beleidsnota's is er een directe relatie tussen de SVU 2040 en het Koersdocument leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen.
Eerdere besluitvorming:
- 6 februari 2024, Raadsbrief Evaluatie Koersdocument leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen. In deze brief is de Raad geïnformeerd over de evaluatie van het Koersdocument. Meer hierover in onderstaand argument 2.2.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het ontwerp Sociale Visie Utrecht 2040 vast te stellen, met daarin de volgende keuzes: a) de focus van het sociaal beleid in de komende jaren te leggen op een viertal thema's, te weten: i. Financiële bestaanszekerheid; iedereen kan rondkomen; ii. Een thuis voor iedereen; de zekerheid van een betaalbaar dak boven je hoofd; iii. Kansrijk opgroeien; geef jeugd de toekomst; en iv. Gezond samen leven; met elkaar, voor elkaar. b) het vaststellen van een set overkoepelende leidende principes voor het sociaal domein, die de gemeente, organisaties en beroepskrachten in Utrecht op koers houden om de ambities te bereiken, te weten: i. In alles wat we doen, staat het dagelijks leven van Utrechters en eenvoud centraal; ii. We maken samen de stad; iii. Ongelijk investeren voor gelijke kansen; iv. Voorkomen is beter dan genezen; v. Focussen op het aanpakken van grondoorzaken.
Argumenten	
1.1	Met de Sociale Visie Utrecht 2040 wordt voor het eerst een richtinggevend kader voor het sociaal domein gepresenteerd waarmee de gemeente de ambitie en focus formuleert voor de lange termijn.
	Utrecht wil in 2040 een stad zijn waarin ongewenste verschillen tussen inwoners steeds kleiner worden en inwoners nog actiever bij elkaar betrokken zijn. We bouwen aan een samenleving waarin mensen meer grip op hun leven ervaren en

	kunnen omgaan met tegenslagen die bij het leven horen. We vormen een inclusieve, veerkrachtige en gezonde gemeenschap, waarin alle inwoners een eerlijke kans hebben om mee te doen en zich te ontwikkelen tot wie ze kunnen en willen zijn. Om dit te bereiken is het nodig dat de inzet vanuit het sociaal domein hierop wordt gericht. Op basis van de maatschappelijke trends en ontwikkelingen richting 2040 is geanalyseerd wat de voornaamste grondoorzaken zijn van de ongewenste verschillen in de stad. Veel van de problemen van Utrechters hebben geen individuele oorzaak. De oorzaak van problemen ligt grotendeels in de maatschappelijke, economische en politieke situatie, de sociaaleconomische positie en de leefomstandigheden van inwoners. Dit betekent voor de oplossingen ook een fundamenteel andere benadering, namelijk het verschuiven van de focus van maatregelen gericht op individuen naar verandering aanbrengen in het systeem dat problemen veroorzaakt. Vanuit die benadering kiest de gemeente voor vier thema's – de vier verschilmakers - waar de komende jaren de focus op ligt. Met deze vier thema's versmalt de gemeente de focus binnen het sociaal domein (waardoor de gemeente effectiever wordt en de lat hoger kan leggen) en wordt ook het ruimtelijk domein actiever betrokken bij het aanpakken van vraagstukken in het sociaal domein.
1.2	Met de focus op financiële bestaanszekerheid streeft de gemeente ernaar dat inwoners voldoende financiële middelen hebben om te kunnen voorzien in hun belangrijkste levensbehoeften, om te kunnen werken, om deel te nemen aan sociale en culturele activiteiten, om te kunnen sporten en voor onverwachte uitgaven.
	De gemeente wil de lat hoger leggen door bestaanszekerheid als speerpunt te kiezen voor het hele sociaal domein. Dit betekent onder andere dat mensen die recht hebben op inkomensondersteuning actief worden benaderd, dat er wordt gewerkt aan een arbeidsmarkt waar Utrechters goed voorbereid zijn op de toekomst en dat de gemeente bij haar dienstverlening de stress van de inwoner verlaagt en niet verhoogt. We doen daarbij nadrukkelijk een beroep op het Rijk om het stelsel van inkomensondersteuning te vereenvoudigen en een voldoende sociaal minimum in te voeren.
1.3	Met de focus op voldoende betaalbaar wonen streeft de gemeente ernaar dat Utrecht een stad blijft waarin er voor iedereen – ongeacht inkomen - een plek is om te wonen.
	Een stabiele woonplek is de basis om goed te kunnen leven. Een stabiel thuis maakt dat je een thuis kunt bieden aan je kinderen, kan werken aan gezond gedrag, een verslaving kan aanpakken, naar werk kunt zoeken en iets voor een ander kunt betekenen. Daarom zet de gemeente in op meer betaalbare woningen, specifiek voor inwoners in een kwetsbare positie. We willen dat dakloosheid in 2040 tot het verleden behoort.
1.4	Met de focus op kansrijk opgroeien, streeft de gemeente ernaar dat kinderen en jongeren een eerlijke kans krijgen om zich te ontwikkelen tot wie ze kunnen en willen zijn.
	Utrecht blijft een jonge stad en de gemeente wil dat alle kinderen kansrijk kunnen opgroeien, ongeacht hun achtergrond. Dat doet de gemeente onder andere door de aandacht voor het individuele kind te verschuiven naar de omgeving waarin het opgroeit. Door ouders en opvoeders te ondersteunen, wordt er een stevige pedagogische basis gelegd. Primair ligt daarbij de focus op kinderen en jeugdigen die opgroeien in een mogelijk kwetsbare situatie waar sprake is van een opeenstapeling van problemen. De gemeente investeert vooral in de eerste levensjaren van kinderen, omdat deze periode cruciaal is voor hun ontwikkeling en toekomstige kansen. Daarbij wordt ook ingezet op een gezonde fysieke leefomgeving waar de kinderen opgroeien.

1.5	Met de focus op gezond samen leven, streeft de gemeente ernaar dat de gemeenschapskracht in de stad versterkt wordt en dat wordt geïnvesteerd in gezonde leefomgevingen.
	In een stad als Utrecht, waar de bevolkingsgroei en de vraag naar zorg toenemen, is het belangrijk om de gemeenschapskracht te versterken. Dit betekent dat inwoners elkaar ondersteunen en zich verbonden voelen met elkaar en met hun buurt en stad. De gemeente wil investeren in gezonde leefomgevingen en een goed voorzieningenniveau, waar mensen worden uitgenodigd om te bewegen, gezond te eten en elkaar te ontmoeten. Daarnaast is het belangrijk dat de zorg in de stad toekomstbestendig wordt georganiseerd, zodat de druk op beroepskrachten niet onbeheersbaar wordt.
1.6	De set overkoepelende leidende principes houdt de gemeente op koers om de sociale visie te realiseren.
	De gezamenlijke leidende principes zijn bedoeld voor het gehele sociaal domein die ons (Utrechters, partners en gemeente) op koers houden in het realiseren van de ambities. Wettelijke kaders, zoals de mensenrechten, vormen de basis voor het gemeentelijk werk. Daarnaast hebben leidende principes de afgelopen tijd geholpen om vanuit gezamenlijke waarden te werken, belangen te overstijgen en op koers te blijven. Daarom heeft de gemeente ervoor gekozen om aan deze visie leidende principes te verbinden voor het sociaal domein. Daarvoor zijn de principes benut die er al waren (uit nota's vanuit de verschillende beleidsterreinen en organisatieonderdelen); deze zijn waar mogelijk samengevoegd en aangescherpt, zodat deze helpen om de juiste koers houden om de ambities samen met inwoners en partners te realiseren. De leidende principes zijn bedoeld voor de gemeente en voor organisaties/beroepskrachten in de stad. Een deel van de leidende principes gaat nadrukkelijk over de samenwerking met inwoners en hoe de gemeente vanuit het dagelijks leven van inwoners werkt.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	De Sociale Visie Utrecht 2040 komt op een moment dat er recentelijk beleidsnota's met betrekking tot het sociaal domein zijn vastgesteld, waarin keuzes zijn gemaakt voor de komende jaren.
	Het is voor het eerst dat de gemeente een integrale sociale visie presenteert. Op welk moment dat ook zou gebeuren, dit zou altijd plaatsvinden binnen een situatie met bestaand beleid. De ontwikkeling van de beleidsnota's en de SVU 2040 liepen deels gelijk op. We hebben zoveel als mogelijk de samenhang en integraliteit geborgd tussen de afzonderlijke nota's. Het parallel werken aan de beleidsnota's en de SVU 2040 is een zelfversterkend proces geweest. Meer dan voorheen hebben de gemeentelijke collega's hierin de samenwerking opgezocht. Door onder andere samen de verschilmakers te benoemen en door leidende principes op te nemen die op elkaar aansluiten/elkaar niet tegenspreken. Door de intensieve samenwerking bij de ontwikkeling van de beleidsnota's en de SVU 2040 is de verwachting dat op korte termijn geen aanpassingen nodig zijn op de vastgestelde beleidsnota's. Wanneer over enige tijd toch aanpassingen op beleid nodig zullen zijn, worden de benodigde keuzes op de daarvoor afgesproken momenten aan u voorgelegd. Zo zullen eventuele bijstellingen van het budget onderdeel uitmaken van de integrale afweging van de voorjaarsnota. Met deze SVU 2040 geeft de gemeente – met de blik op de lange termijn - richting aan het brede sociaal domein. Om keuzes te maken in het hier en nu en hiermee meer impact te maken voor inwoners in Utrecht. De gekozen richting krijgt nadere uitwerking met specifieke maatregelen in verschillende beleidsnota's. Dit geldt ook

	voor de hervormingen sociaal domein: de SVU 2040 geeft richting voor de hierin te maken keuzes.
1.2	Als visie biedt de SVU2040 nog geen concrete uitwerking op het niveau van uitvoering.
	De SVU 2040 geeft aan waar de focus van het sociaal beleid in de komende jaren zal liggen. De visie bevat geen concrete uitwerking daarvan. Het wordt niet direct duidelijk tot welke concrete keuzes dit leidt binnen de diverse beleidsvelden. Dit is passend bij het doel van een visie en zo houden we ruimte om mee te bewegen met de veranderingen van de komende 15 jaar. Daarnaast willen we voorkomen dat door het noemen van concrete voorbeelden bij de verschilmakers we meer op nota- of uitvoeringsniveau uitkomen in plaats van visieniveau (passend bij de De Utrechtse Standaarden passend in het proces waarbij veel nota's net zijn vastgesteld). De visie biedt wel een stevige inhoudelijke basis om richting te geven in keuzes de komende jaren; over wat we wel of juist niet meer doen (waar het geen wettelijke taak of humanitaire ondergrens raakt). Het geeft ook richting in hoe we dingen doen. Bijvoorbeeld door onszelf bij nieuw beleid, bij het richten van de lobby of het formuleren van opdrachten aan partijen uit de stad af te vragen: - Of het al gericht is op één of meerdere verschilmakers; - Hoe het nog meer gericht kan worden op de verschilmakers of verbreed kan worden naar andere verschilmakers; - Hoe het (meer) gericht kan worden op de grondoorzaken en/of het voorkomen van problemen. Dit kan ook door bij nieuw beleid of het formuleren van opdrachten aan partijen: - De principes van ongelijk investeren voor gelijke kansen te benutten; - De uitgangspunten uit de financiële strategie toe te passen; - De leidende principes concreet te maken, door bijvoorbeeld te zoeken naar zoveel mogelijk samenhang voor inwoners of door focus op preventieve inzet om erger te voorkomen.
Beslispunt	
2	De Sociale Visie Utrecht 2040 toe te voegen aan de 'Omgevingsvisie Utrecht' als onderdeel van de koers van de 'Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina https://omgevingsvisie.utrecht.nl/' in plaats van het 'Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen'.
Argumenten	
2.1	De SVU2040 bevat elementen met betrekking tot de fysieke leefomgeving
	De gemeente benut de SVU 2040 zowel in het sociaal domein als in het ruimtelijke domein. Voor het ruimtelijke domein geldt daarbij het juridisch kader van de Omgevingswet. Conform deze wet bevat de Omgevingsvisie het overkoepelende integrale beleid over de fysieke leefomgeving en het stedelijk beleid over diverse beleidsvelden van gemeente Utrecht. In de SVU 2040 zijn diverse elementen uitgewerkt met betrekking tot de fysieke leefomgeving; daarom nemen we de SVU 2040 op in de koers van de Omgevingsvisie. Hierbij is rekening gehouden met voldoende abstractieniveau, zodat deze niet belemmerend werken bij ruimtelijke ontwikkelingen waar altijd integrale keuzes gemaakt moeten kunnen worden.
2.2	Met de SVU 2040 herijkt de gemeente haar visie op een leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen
	Het 'Koersdocument Leefbare stad en maatschappelijke voorzieningen' hoeft niet langer onderdeel te zijn van de koers van de Omgevingsvisie omdat alle visie-elementen hieruit zijn opgenomen in de SVU2040. Het Koersdocument krijgt dan de status van een beleidsdocument (niet meer koersdocument) en wordt conform de Standaard voor beleidscyclus opgenomen bij het thematisch beleid binnen de Omgevingsvisie. Ook werken we een aantal thema's uit het document nader uit,

	op basis van de uitgevoerde evaluatie van dit document. Denk hierbij aan multifunctioneel ruimtegebruik, de gemeentelijke rol bij het realiseren van voorzieningen waarvoor de gemeente geen huisvestingsplicht heeft en het actualiseren van normen voor voorzieningen. U ontvangt hier op een later moment nadere informatie over.

Financiën

Het hoofdstuk Financiële strategie is bedoeld als ontwikkelagenda, waarmee richting wordt gegeven aan een financiële strategie in de praktijk. Deze visie zelf heeft geen financiële consequenties.

Samen stad maken (voorheen Participatie)

In aanloop naar het ontwerp van de Sociale Visie Utrecht 2040

Bij de ontwikkeling van de SVU 2040 is op diverse momenten met Utrechters, partnerorganisaties en collega's gesproken en samengewerkt. Doel daarvan was om met elkaar het verhaal samen te stellen op wat er nodig is voor een sociaal Utrecht. We gaven hier op verschillende manieren samen betekenis aan en dat maakt dat het proces op zichzelf belangrijk was. Juist om de volgende stap in het sociaal domein met elkaar te kunnen maken en al werkende weg de SVU 2040 (op onderdelen) al in de praktijk toe te passen.
Vanaf januari 2023 maakte de gemeente stappen om tot de SVU 2040 te komen. In dit proces is gezocht naar een goede balans in het aansluiten op bestaande ontwikkelingen en overleggen en het organiseren van specifieke momenten voor de SVU 2040. Idee hierachter was het maken van slimme verbindingen en vanuit heldere rollen en verwachtingen dit proces doorlopen.

De belangrijkste participatiemomenten op een rij:

- In november 2023 zijn in diverse wijken straatinterviews gehouden met als centrale vraag "wat zou je jouw kinderen gunnen in 2040". De resultaten zijn gebruikt bij de expositie 'Nieuwerwets wonen' in het Stadskantoor.
  Naast deze interviews is gebruik gemaakt van eerdere gesprekken die met inwoners zijn gevoerd, bijvoorbeeld voor de nota Inclusie en Diversiteit en voor de Stedenbouwvisie.
- De Citydeal Eenvoudig Maatwerk leverde veel kennis en ervaring op die benut is voor de Sociale Visie Utrecht 2040.
- We hebben twee grote bijeenkomsten georganiseerd voor alle uitvoeringspartners in het sociaal domein. De input van de deelnemers is benut bij diverse beleidsnota's, die onlangs zijn vastgesteld, en voor de Sociale Visie Utrecht 2040.
- Met inbreng van een aantal uitvoeringspartners is de set leidende principes uitgewerkt in de sociale visie.
- We hebben inspiratie en deskundigheid opgehaald bij experts uit het werkveld. Twee keer (oktober 2023 en juni 2024) is een gesprek georganiseerd met het Expertpanel Ongelijk investeren voor gelijke kansen. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met leden van de Community of Practice Rechtvaardige Stad.
- Tenslotte is heel veel afstemming en samenwerking gezocht met interne collega's uit vele organisatieonderdelen, zowel binnen als buiten het sociaal domein. Op specifieke thema's zijn teksten gezamenlijk gemaakt en op verschillende momenten zijn feedbackrondes georganiseerd om reacties te krijgen op conceptteksten.

Het proces was inspirerend, maakte het resultaat beter en heeft ook als vliegwiel gewerkt om als sociaal domein meer integraal na te denken en te werken. Ook is de verbinding met het ruimtelijk domein verstevigd.

Periode na vaststelling van het ontwerp SVU 2040: visie ter inzage

Het ontwerp van de SVU 2040 en de publieksversie lagen van begin december tot en met 7 februari zowel online als op het Stadskantoor ter inzage voor bewoners en partners in de stad. Er is een wat langere termijn aangehouden dan gebruikelijk omdat het kerstreces in deze periode viel. De inspraakperiode is gecommuniceerd via een persbericht en per mail naar onze partners in het sociaal domein. Iedereen kon een zienswijze indienen op dit stuk en mailen naar zienswijzeSVU2040@utrecht.nl. Uiteindelijk zijn 15 zienswijzen ingediend waarvan sommige namens een aantal samenwerkende organisaties. Alle zienswijzen zijn goed bekeken, afgewogen (zie reactienota) en als mogelijk verwerkt in

de uiteindelijke SVU 2040 die nu voor u ligt. De indieners van de zienswijzen zijn per mail geïnformeerd over welke afwegingen we hebben gemaakt om de input al dan niet op te nemen.
Bovendien is op 21 januari 2025 een partnerbijeenkomst georganiseerd waar zo'n 100 maatschappelijke partners voor uitgenodigd waren. Zij konden reageren op de SVU 2040; de input die hieruit kwam is ook afgewogen en verwerkt. Het verslag van deze bijeenkomst is integraal opgenomen in de bijgevoegde Reactienota.
De feedback op de SVU 2040 was constructief en waardevol. Met de wijzigingen, die op basis hiervan zijn gedaan, is het stuk verbeterd en het karakter gekregen van een gezamenlijk stuk visie van de gemeente en haar samenwerkingspartners. De precieze wijzigingen zijn opgenomen en toegelicht in de bijgevoegde Reactienota.

Communicatie

Na vaststelling van de SVU 2040 door de raad, informeren we participerende partners per mail en overige partners ook via de maandelijkse nieuwsbrief. Intern is er met alle collega's van de gemeente gecommuniceerd, zowel digitaal als het samen betekenis geven tijdens werkoverleggen. Ook proberen we aandacht voor de SVU 2040 via vakbladen te krijgen zodat we onze ervaringen met vakgenoten kunnen delen.
Naar aanleiding van de input uit de periode van inzage is ook de publieksversie aangepast. Deze wordt wederom gepubliceerd, zodat een beknopte samenvatting van de SVU 2040 beschikbaar is.

Referendabel

De verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming
- Sociale Visie Utrecht 2040

Bijlagen informatief
- Samenvatting/Publieksversie Sociale Visie Utrecht 2040
- Bevat persoonsgegevens – Namenlijst bij ingediende reacties
- Reactienota op Zienswijzen SVU 2040 (inclusief verslag partnerbijeenkomst 21-1-2025)